

Europos
Komisija

visiems gyventojams pritaikyto
miesto apdovanojimams –

10 metų

Gerosios patirties geriau pritaikant ES miestus
visiems jų gyventojams pavyzdžiai

#EUACCESSCITY

Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimams – 10 metų

Avila, Ispanija

© Shutterstock

2020 m. Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimai – tai kartu ir proga paminėti Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimo dešimtmetį. Šis svarbus įvykis pačiu laiku suteikia galimybę apžvelgti, dėl kokių ypatybių laimėjusieji miestai jau daugelį metų yra išskirtiniai.

Šie miestai yra skirtingo dydžio, įsikūrę skirtingose šalyse ir jiems būdinga skirtinga kultūra. Kai kuriems papildomų sunkumų kyla dėl istorinių ir topografinių aplinkybių, kiti yra šiuolaikiškesni.

Tačiau laimėtojams būdingos dvi aiškios ypatybės. Pirmą iš jų – tvirtas ir ilgalaikis politiniu lygmeniu priimtas įsipareigojimas užtikrinti prieinamumą. Antroji – nuolatinis miesto ir neįgaliųjų bei vyresnio amžiaus asmenų organizacijų dalyvavimas nustatant prioritetus ir stebint įgyvendinimą.

Šie ankstesni laimėtojai yra pavyzdys, kaip šiuos du pagrindinius principus pasiryžę taikyti miestai gali visiems savo gyventojams užtikrinti tvarų prieinamumą ir įtrauktį.

Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimų tinklo susitikimas

Nuo 2018 m., taip pat atsižvelgiant į nuolat didėjantį apdovanojimą laimėjusių miestų skaičių, Lione (2018 m. Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimą laimėjusiame mieste) sumanytas ir pradėtas rengti Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimų tinklo susitikimas. Šis vienos dienos renginys organizuojamas apdovanojimą laimėjusiame mieste, siekiant suburti buvusius laimėtojus. 2019 m. spalio mėn. Bredoje buvo surengtas visos dienos renginys, siekiant keistis gera patirtimi, susijusia su įtraukiu turizmu, apgyvendinimo paslaugomis ir galimybe dalyvauti kultūros ir laisvalaikio veikloje. Renginyje 20 miestų ir vietos organizacijų atstovai keitėsi informacija apie jiems apdovanojimą padėjusias pelnytį miesto pritaikymo visiems gyventojams iniciatyvas. Tuomet dalyviai dalyvavo keturiuose išvykose į Bredos istorines vietas – buvo atkreiptas dėmesys į šiose vietovėse veikiančią visiems gyventojams pritaikytą viešąjį transportą ir sporto bei laisvalaikio veiklą.

Lionas, Prancūzija

© Shutterstock

Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto
miesto apdovanojimas:

10 laimėjusių miestų

2011 m. – Avila (Ispanija)

2012 m. – Zalcburgas (Austrija)

2013 m. – Berlynas (Vokietija)

2014 m. – Geteborgas (Švedija)

2015 m. – Burosas (Švedija)

2016 m. – Milanas (Italija)

2017 m. – Česteris (Jungtinė Karalystė)

2018 m. – Lionas (Prancūzija)

2019 m. – Breda (Nyderlandai)

2020 m. – Varšuva (Lenkija)

Apdovanojimą
pelniusių miestų
žemėlapis:

2020 m. ES žemėlapis

2011 m.

Avila, Ispanija

Avilos miesto sienų reljefinis modelis

© Avilos miestas

Viduramžius menantis Avilos miestas gavo pirmąjį Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimą. Miestas sužavėjo teisėjus savo visapusišku požiūriu į prieinamumą.

Dar 2002 m. miestas parengė Specialųjį Avilos pritaikymo visiems gyventojams veiksmų planą, kuris tapo atspirties tašku pertvarkant senamiestį, siekiant pritaikyti jį neįgaliesiems.

Miesto taryba prieinamumo klausimą laiko labai svarbiu ir įtraukia jį į visas veiklos sritis, įskaitant miesto planavimą, statybas, ryšius ir transportą. Vietos neįgalieji visą laiką dalyvavo projektuojant visiems pritaikytą miestą ir integruojant užimtumo, dalyvavimo kultūros ir laisvalaikio veikloje galimybes.

2007 m. miestas taip pat įsteigė specialųjį prieinamumo klausimų skyrių, kuriam pavesta vertinti ir analizuoti prieinamumo lygį mieste, ypatingą dėmesį skiriant įmonių savininkų poreikiams.

Laimėjęs apdovanojimą Avilos miestas ir toliau daug dėmesio skyrė tam, kad būtų pašalintos gyventi mieste trukdančios kliūtys.

Įgyvendintų iniciatyvų pavyzdžiai – užimtumo galimybių neįgaliesiems plėtojimas, jų priklausomumo mažinimas ir nepriklausomo gyvenimo skatinimas.

Pirmenybė taip pat buvo teikiama pastatų, ryšių ir transporto tobulinimui, be kita ko, toliau buvo siekiama geriau visiems gyventojams pritaikyti viešąjį transportą ir buvo teikiama finansinė parama siekiant išlaikyti visiems gyventojams pritaikytą taksi parką.

Miestas taip pat analizavo savo pasiūlą neįgaliesiems turistams – rinko informaciją apie neįgaliesiems pritaikytus maršrutus, ekskursijas su gidu ir kitus aspektus, įskaitant alternatyviais formatais teikiamą informaciją.

Šv. Teresės karmelitų vienuolyno prieigos

© Avilos miestas

„Avilos pelnytas apdovanojimas buvo patvirtinimas, kad žengėme teisingu keliu siekdami tapti visiems žmonėms pritaikytu miestu.“

Avilos meras

2012 m. Zalcburgas, Austrija

Etappenplan* sėkmės įvertinimas

© Zalcburgo miestas

Austrijos miestas Zalcburgas pelnė apdovanojimą 2012 m. Jis buvo pasirinktas dėl ilgalaikio įsipareigojimo, nuoseklaus požiūrio ir puikių rezultatų siekiant prieinamumo tikslų, nes buvo užtikrintas tiesioginis neįgaliųjų dalyvavimas.

Tuo metu Zalcburge buvo vykdomos tokios prieinamumo užtikrinimo iniciatyvos: akliems pėstiesiems buvo įrengti jutikliniai orientyrai ir vedimo sistemos, buvo pritaikytas viešasis transportas ir subsidijuojamos kelionės išlaidos, sudaryta galimybė neįgaliesiems vairuotojams nemokamai naudotis automobilių stovėjimo vietomis, taip pat parengtos programos, kuriomis vyresnio amžiaus žmonės skatinami drąsiai lankytis mieste.

Nuo 2012 m. miestas nuolat stengėsi gerinti prieinamumą vykdydamas daug projektų, įskaitant vaikams skirtą spalvinimo knygelę, kurioje pateikiamos teigiamos ir įtraukios neįgalių vaikų iliustracijos.

Vienas iš svarbių pokyčių buvo 2016 m. parengtas vadinamasis *Etappenplan* (palaipsnis planas). Plano tikslas – imtis priemonių, siekiant įgyvendinti

tikslus ir gaires, išdėstytas JT neįgaliųjų teisių konvencijoje. Projekte dalyvauja neįgalieji ir išorės ekspertai, pavyzdžiui, iš Zalcburgo universiteto Žmogaus teisių instituto.

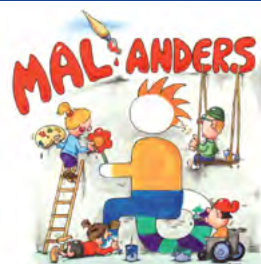
Etappenplan yra suskirstytas į šešias Zalcburgo atsakomybės sričiai priskiriamas veiksmų grupes:

- švietimas;
- užimtumas;
- sveikata ir socialiniai reikalai;
- planavimas ir būstas;
- judumas ir viešasis transportas;
- laisvalaikis ir kultūra.

Po metų miestas atliko plano vertinimą, kurio metu iš neįgaliųjų rinko informaciją, kad galėtų nustatyti tolesnius veiksmus, kurie būtų pagrįsti iki šiol įgyvendinant planą pasiektais rezultatais.

„Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimas dar labiau padidino informuotumą apie prieinamumą ir padeda įgyvendinti daug kitų priemonių.“

Sabine Neusüß, Zalcburgo neįgaliųjų bendruomenės atstovė

Spalvinimo knygelė, kurioje negalia vaizduojama teigiamai

© Zalcburgo miestas

2013 m.

Berlynas, Vokietija

Berlynas, Vokietija

© Shutterstock

Berlynas laimėtoju buvo išrinktas 2013 m. už savo strateginę ir įtraukią prieinamumo politiką, kuria atsižvelgiama į visus miesto gyvenimo aspektus ir kuri yra visapusiškai integruota į miesto politikos ir biudžeto sistemas.

Miestas taip pat buvo palankiai įvertintas už novatorišką požiūrį į prieinamumą, kaip antai už svetainę www.mobidat.net, kuri buvo sukurta jutimo, judumo ir kognityvinių funkcijų sutrikimų turintiems asmenims. Joje yra 31 000 įrašų duomenų bazė, kurioje galima rasti informacijos apie įvairiausių mieste esančių objektų pritaikymą visiems gyventojams.

Berlyno nuolatinis tikslas – užtikrinti, kad mieste būtų sudarytos didesnės judumo galimybės, jis būtų saugesnis ir jame būtų labiau tausojama aplinka.

2018 m. vasarą įsigaliojęs Berlyno judumo aktas yra pirmas tokio pobūdžio teisės aktas Vokietijoje. Jį kuriant dalyvavo judumo asociacijos, rajonai, atsakingi Senato departamentai ir Atstovų rūmų atstovai.

Berlyno mobilumo aktu užtikrinama, kad visiems – tiek jauniems, tiek seniems, tiek neįgaliems, tiek sveikiems – būtų užtikrintos saugaus ir nepriklausomo judumo galimybės. Numatyta sudaryti autobusų, geležinkelio ir dviračių maršrutus, padėsiančius užtikrinti geresnį susisiekimą tarp Berlyno ir Brandenburgo priemiesčių ir didmiesčių regionų. Taip pat numatyta sudaryti geresnes galimybes patekti į keletą vietovių, kurios šiuo metu be automobilio sunkiai pasiekiamos.

Berlyno išsikeltas tikslas – prieinamumas be kliūčių. Viena iš pagrindinių priemonių, padedančių tai pasiekti – apskritojo stalo diskusijos „Miestas be kliūčių“. Joms vadovauja už transportą atsakingas sekretorius ir jose dalyvauja suinteresuotieji asmenys iš vyriausybės, įmonių, neįgaliųjų organizacijų. Šių diskusijų tikslas – susitarti dėl prioritetų ir iniciatyvų, kurios padėtų Berlyne didinti prieinamumą įvairiose srityse, įskaitant turizmą, viešbučius ir restoranus, pramonę, prekybą ir transportą.

2018 m. vasarą įsigaliojo Berlyno judumo aktas

© Berlyno miestas

„Gavęs Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimą Berlynas sulaukė daug tarptautinio dėmesio ir toliau aktyviai keičiasi informacija su kitais Europos miestais, siekdamas gerinti prieinamumą.“

Ingmar Streese, Berlyno miesto nuolatinis už transportą atsakingas sekretorius

2014 m. Geteborgas, Švedija

Geteborgas, Švedija

© Shutterstock

2014 m. teisėjai atkreipė dėmesį į tai, kad Geteborgas turi aiškų politinį tikslą – užtikrinti, kad miestas būtų geriau pritaikytas visiems gyventojams.

Siekiant įvykdyti šį įsipareigojimą, visos viešojo administravimo įstaigos turėjo parengti visuomeninės paskirties pastatų ir viešųjų erdvių, kuriose jos įsikūrusios, aprašą, kad būtų galima įvertinti jų prieinamumą.

Į aprašą turėjo būti įtraukti visi Geteborgo visuomeninės paskirties pastatai ir viešosios erdvės. Tai, pavyzdžiui, yra mokyklos, vyresnio amžiaus žmonių būstas, muziejai, bibliotekos, sporto infrastruktūra ir žaidimų aikštelės.

Vadovaudamasi tuo, miesto taryba įsipareigojo imtis kompleksinių ir visapusiškų tolesnių veiksmų, susijusių su geresniu miesto pritaikymu visiems gyventojams.

Nuo 2014 m. Geteborge įvyko daug naujų pokyčių. Kai kurie iš jų buvo susiję su iniciatyvomis, kuriomis siekta pagerinti galimybes patekti į muziejus ir laikinas studijas, kad miesto darbuotojai galėtų tiesiogiai patirti neįgaliesiems kylančius sunkumus. Mieste taip pat buvo vykdomas filmavimo projektas, kurį įgyvendinant neįgalieji buvo skatinami prieš kamerą išsakyti savo nuomonę apie tobulintinas sritis.

Pagal visuotinį lankomų vietų tvarumo indeksą Geteborgas nurodomas kaip tvariausia lankytina vieta pasaulyje. Prieinamumas yra pagrindinis veiksnys, į kurį atsižvelgiama sudarant šį indeksą.

Be to, buvo sukurta programėlė, siekiant sudaryti neįgaliesiems galimybes dalyvauti miesto arenose vykstančiuose kultūros renginiuose.

Naudojantis 2017 m. sukurta programėle, per renginius teikiamos tiesioginio vizualinio ir gestų kalbos vertimo paslaugos. Programėlėje integruota klausos įrangos linija, kuria naudojantis taip pat galima sustiprinti garso signalus.

Programėlėje, pavyzdžiui, taip pat pateikiama informacija, kaip nuvykti iki arenos, kaip gauti pagalbą vietoje ir patekti į tualetus, restoranus ir kitus objektus.

„Kai Geteborgas laimėjo apdovanojimą, įsitikinome, kad pasirinkome teisingą kelią.“

Maria Bernström Printz, už prieinamumą atsakinga Geteborgo miesto plėtros vadovė

Sukurta mobilioji programėlė, siekiant suteikti daugiau galimybių neįgaliesiems

© Geteborgo miestas

2015 m.

Būrosas, Švedija

Būrosas, Švedija

© Shutterstock

2015 m. Būrosas sužavėjo teisėjus priėmęs aiškų ir ilgalaikį politinį įsipareigojimą plėtoti visiems pritaikyto Būroso koncepciją. Mieste buvo taikomi prieinamumo standartai, kurie nebuvo numatyti teisės normose, taip pat miestas teikė subsidijas, kurios padėjo pritaikyti neįgaliesiems privačius būstus, kad jie turėtų lygias galimybes gyventi nepriklausomai.

Būrosas įsipareigojo užtikrinti, kad miesto aplinka būtų pritaikyta visiems, nepaisant neįgalumo ar amžiaus. Buvo sukurta su prieinamumu susijusi duomenų bazė – teikiamos jos lengvai skaitoma ir balso sintezės versijos. Miesto interneto svetainė ir informacinis biuletenis taip pat yra prijungti prie telefono ryšio paslaugos, skirtos naudoti prireikus pagalbos.

Nuo tada, kai Būrosui buvo įteiktas apdovanojimas, miestas ir toliau aktyviai vykdė veiklą, susijusią su įvairiais miesto gyvenimui svarbiais aspektais. Keletas pavyzdžių – praplatinti šaligatviai ir sudarytos geresnės galimybės patekti į parkus, taip pat atsirado daugiau neįgaliesiems pritaikytų vietų gamtoje.

Miestas aktyviai stengiasi geriau pritaikyti savo interneto svetainę visiems gyventojams, kurdamas alternatyvius formatus.

Miesto bibliotekose taip pat atsirado daugiau lengvai perskaitomų knygų ir įkurtos ramios erdvės.

Mieste dirbantiems specialistams buvo pradėti rengti informuotumo didinimo mokymai. Jie buvo susiję su JT neįgaliųjų teisių konvencija, taip pat alternatyviomis bendravimo formomis, konsultacijomis dėl bendravimo su neįgaliaisiais būdo.

Kita svarbi iniciatyva buvo susijusi su protinę negalią turintiems asmenims skirtais mokymais, per kuriuos siekta supažindinti juos su jų teisėmis.

Reljefinio grindinio išplėtimas Būroso miesto centre

© Būroso miestas

„Gavus šį pripažinimą miesto nuveiktas sunkus darbas neabejotinai tapo labiau žinomas. Svarbiausia, kad mums tai suteikė motyvacijos toliau judėti teisinga linkme, o kitus paskatino siekti užtikrinti geresnį prieinamumą kitose vietose.“

Herawati Nowak ir Lena Mellblad, Būroso miesto konsultantės neįgalumo klausimais

2016 m.

Milanas, Italija

Neįgaliesiems pritaikyto Villa Finzi parko atidarymas

© Milano miestas

Milanas buvo įvertintas 2016 m. už aiškų ir įvairialypį požiūrį į prieinamumo užtikrinimą.

2011 m. Milanas patvirtino JT neįgaliųjų teisių konvencijoje nustatytus principus. Kartu jis įsipareigojo plėtoti naują prieinamumo kultūrą ir laikytis strateginio, integruoto požiūrio siekdamas kurti miestą visiems.

Nuo tada miestas teikė pirmenybę ir skyrė lėšas konkrečioms prieinamumo gerinimo priemonėms, numatytoms jo tęstinėje trejų metų viešųjų darbų programoje.

Nuo tada, kai 2016 m. miestui buvo įteiktas apdovanojimas, miestas vykdė daug iniciatyvų. Viena iš tokių iniciatyvų buvo sukurti universalios projektavimo ekspertų grupę, kuri daugiausia dėmesio skirtų tam, kad miesto sporto infrastruktūra būtų pritaikyta visiems. Įgyvendinant šią iniciatyvą buvo atlikta daug atnaujinimo ir modernizavimo darbų; pavyzdžiui, dabar visuose miesto baseinuose prie atbrailos įrengti keltuvai.

Miesto strateginiame plane (PEBA) įsipareigota užtikrinti visapusišką ilgalaikį prieinamumą. Taip pat jame skatinama, kad

visi miesto erdvių planavimo ir statybos veikloje dalyvaujantys subjektai vadovautųsi universalios projektavimo principais.

Miestas taip pat supaprastino prieinamumo reikalavimų planavimo procesą, siekdamas gerinti jų efektyvumą.

Kiti naujausi pokyčiai – visiems gyventojams pritaikyti parkai ir žaidimų įranga; neįgaliųjų įsidarbinimo galimybės; bandomasis projektas, kuriuo siekiama geriau pritaikyti įmones neįgaliesiems; geriau visiems gyventojams pritaikytas viešasis transportas ir neįgaliesiems pritaikytų viešbučio kambarių populiarinimas.

„Laimėjęs šį apdovanojimą miestas gavo pripažinimą už veiklą, vykdytą vadovaujantis integravimo požiūriu, be to, tai buvo paskata tęsti pradėtą darbą ir pasiekti daugiau ir geresnių rezultatų.“

Milano miestas

Pritaikyta žaidimų aikštelės įranga, Indro Montanelli parkas

© Milano miestas

2017 m.

Česteris, Jungtinė Karalystė

Nauja autobusų stotis

© Česterio miestas

Česteriui apdovanojimas buvo įteiktas 2017 m. Teisėjus sužavėjo miesto pasiryžimas sudaryti galimybę visiems susipažinti su istorija. Česteris daugiausia dėmesio skyrė tam, kad neįgaliesiems lankytojams būtų užtikrinta kuo daugiau galimybių lankytis mieste esančiuose viduramžių objektuose, į kuriuos neįgaliesiems paprastai būna sudėtinga patekti.

Česteryje taip pat įrengti tualetai su persirengimo erdve, skirti itin sunkią negalią ir kompleksinių su negalia susijusių poreikių turintiems asmenims, kurie kitu atveju negalėtų mėgautis išvyka miesto centre.

Be visapusiškai visiems gyventojams pritaikytų autobusų parko, taip pat reikalaujama, kad visi miesto taksai būtų pritaikyti neįgaliųjų vežimėliams ir kad juose būtų tokie įtaisai, kaip asinchroninė linija.

Nuo tada, kai Česteris laimėjo apdovanojimą, mieste nuolat gerinamas prieinamumas. Tarp labiausiai pažymėtinų pokyčių – nauja autobusų stotis. Šis projektas buvo įgyvendinamas konsultuojantis su įmonių pritaikymo neįgaliesiems forumu, kuriame dalyvavo 15 vietos ir regionų neįgaliųjų organizacijų.

Autobusų stotis taip pat parengė prieinamumo vadovą, kuriuo neįgaliesiems, jų slaugytojams

ir šeimos nariams sudaroma galimybė priimti informacija pagrįstus sprendimus ir planuoti savo išvyką.

2017 m. gegužės mėn. buvo atidarytas *Storyhouse*, kuriame įsikūrusi biblioteka, teatras, kinas ir bendruomenės centras. Čia kasmet surengiama 2 000 renginių vietos marginalizuotoms grupėms, įskaitant autizmo spektro sutrikimų turintiems asmenims pritaikytas sesijas ir paskaitas atskirtį patiriančioms ir vyresnio amžiaus bendruomenėms.

Visi *Storyhouse* rengiami pasirodymai yra pritaikyti visiems gyventojams. Daugelis darbuotojų dalyvavo *Dementia Friends* mokymo ir mentorystės kursuose.

Su viešuoju sektoriumi susiję gerinimo veiksmai taip pat buvo naudingi neįgaliųjų vežimėliuose sėdintiems asmenims, šunis vedlius turintiems asmenims ir baltąja lazdele besinaudojantiems asmenims.

Patobulinti pėsčiųjų takai

© Česterio miestas

„2017 m. laimėtas apdovanojimas paskatino mus dar labiau stengtis gerinti neįgaliųjų ir vyresnio amžiaus žmonių gyvenimo sąlygas. Didžiudamiesi galime teigti, kad prieinamumas ir įtraukumas ir toliau išlieka svarbiausi tarybos prioritetai.“

CLlr Val Armstrong, Vakarų Češyro ir Česterio taryba

Lionas, Prancūzija

© Shutterstock

2018 m. Lionas, Prancūzija

2018 m. apdovanojimą pelnęs Prancūzijos miestas Lionas nusprendė prieinamumo klausimą spręsti taikydamas kompleksines priemones ir iš esmės investuoti į aplinkos, kurioje nebūtų kliūčių ir kuri būtų įtrauki, kūrimą.

Lionas įgyvendina 2016 m. pradėtą programą, kuri bus vykdoma iki 2024 m. ir kuria orientuojamasi į dvi sritis – fizinį miesto pritaikymą visiems gyventojams ir galimybę mėgautis miesto gyvenimu.

Pastangas gerinti prieinamumą koordinavo miesto taryboje dirbantis misijos vadovas. Vadovas teikia ataskaitas generaliniam sekretoriui, apibendrinamas 14 miesto departamentų vykdomas iniciatyvas, be kita ko, susijusias su kultūra, švietimu, sportu, parama vaikams ir viešosiomis erdvėmis.

Dėl prioritetų susitarė konsultacinė įstaiga, kurią sudaro išrinkti atstovai ir miesto pareigūnai, taip pat 62 vietos asociacijos, atstovaujančios neįgaliesiems ir vyresnio amžiaus asmenims.

Naudojantis paslauga *Optiguide* pateikiama išsamī viso maršruto informacija („nuo durų iki durų“) ir teikiamos asmeninės konsultacijos, siekiant padėti neįgaliesiems savarankiškai keliauti viešuoju transportu.

2017 m. pabaigoje Lionas išleido miesto statybų valdymo grupei skirtą prieinamumo vadovą.

2019 m. miestas taip pat išleido visuomenei skirtą „Visiems miesto gyventojams pritaiktų kultūros objektų vadovą“. Šis vadovas buvo parengtas konsultuojantis su miesto Prieinamumo komisijai priklausančiomis neįgaliųjų asociacijomis ir su 28 kultūros organizacijomis, prisijungusiomis prie miesto Kultūrinio bendradarbiavimo chartijos.

Kaip numatyta miesto planuose, iki 2024 m. beveik 700 pastatų ir viešųjų vietų bus pritaikyti visiems gyventojams.

„Laimėtas apdovanojimas Liono miestui yra ir didelė garbė, ir didžiulė atsakomybė – miestas privalo išlikti vertas šio nuostabaus apdovanojimo, kuriuo įvertintas visas mūsų darbas siekiant užtikrinti, kad miesto objektai būtų fiziškai pritaikyti visiems gyventojams ir kad būtų sudaryta galimybė mėgautis visais miesto gyvenimo aspektais.“

Thérèse Rabatel, už vyrų ir moterų bei neįgaliųjų lygias galimybes atsakinga miesto delegatė

Prieinamos kultūros vadovas

© Liono miestas

La ville comme on l'aime, inclusive

2019 m.

Breda, Nyderlandai

Susitikime miesto uždavinių klausimais studentai pristato patobulinto neįgalių sportininkų transporto idėjas

© Bredos miestas

Teisėjams ypač patiko visapusiškas Bredos požiūris į siekį šalinti prieinamumo kliūtis. Breda įgyvendina ketverių metų planą (2018–2021 m.), kad sukurtų aplinką, kurioje prieinamumas taptų norma.

Organizacija „Breda visiems“ vienija miesto, turizmo, švietimo sričių atstovus, taip pat neįgaliesiems atstovaujančias organizacijas. Vienas iš „Breda visiems“ tikslų buvo užtikrinti, kad miestas taptų populiariausia visiems gyventojams pritaikyta turistų traukos vieta.

Breda taiko Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos principus ir yra įsipareigojusi tapti geriausiu JT principus atitinkančiu miestu.

Nuo tada, kai laimėjo apdovanojimą, Breda jau padarė didelę pažangą. 2019 m. birželio mėn. vietos vykdomoji valdyba (*College van burgemeester en wethouders*) patvirtino naujus planus, parengtus konsultuojantis su ekspertais ir neįgaliųjų organizacijomis.

Per kelerius ateinančius metus miestas visų pirma daugiausia dėmesio skirs laisvalaikio srities prieinamumo gerinimui. Tai susiję su kavinėmis, restoranais, prekybos vietomis, sporto ir kultūros

renginiais. Apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų ir mažmeninės prekybos sektorių darbuotojams taip pat organizuojami mokymo kursai.

Iki šiol miesto požiūris į prieinamumą visų pirma buvo susijęs su fizine negalia turinčiais asmenimis, tačiau nuo 2019 m. jis pradėtas taikyti ir protinę ar nematomą negalią turintiems asmenims, pavyzdžiui, autizmo spektro sutrikimų turintiems asmenims. Taip pat daugiau dėmesio skiriama informacijai, kuri būtų pritaikyta asmenims, kurių raštingumo lygis yra žemas.

Nuo 2019 m. Breda įsipareigojo kiekviename naujame savivaldybės plane ypatingą dėmesį skirti prieinamumui ir įtraukumui, padedant konsultacijas teikiantiems ekspertams – specialiesiems už miesto pritaikymą visiems gyventojams atsakingiems pareigūnams.

Aštuoniolika Bredos organizacijų pasirašė vadinamąjį Vietos prieinamumo susitarimą – įsipareigojimą paversti Bredos miestą iš tiesų prieinamu ir įtraukiu

© Bredos miestas

„Didžiuojamės apdovanojimu. Kartu suprantame, kad tik nuo mūsų priklauso, ar laikinas dėmesys laimėjimui taps tvariais pokyčiais ateityje.“

Miriam Haag, Bredos mero pavaduotoja

2020 m.

Varšuva, Lenkija

Varšuva, Lenkija

© Shutterstock

2020 m. teisėjai laimėtoja išrinko Varšuvą, nes per pastaruosius 10 metų miestas padarė didžiulę pažangą ir yra tvirtai įsipareigojęs visame mieste gerinti neįgalių gyventojų gyvenimo sąlygas.

Varšuva, pirmiausia suformulavusi universalios projektavimo principus, priėmė veiksmų planą, kuriame daugiausia dėmesio buvo skirta informacijai, užimtumui, švietimui, visuomenei ir infrastruktūrai.

Siekiant užtikrinti, kad visame mieste būtų įgyvendinti tvarūs pokyčiai, labai svarbus už prieinamumą atsakingo įgaliojotojo atstovo vaidmuo.

Varšuva pripažįsta, kad dar daug ką reikia nuveikti, ir ateinantiems metams parengė nuolatinės biudžeto paramos, reikalingos prieinamumui užtikrinti, planus.

Nuolat stebimi ir vertinami ankstesniais metais įgyvendintų veiksmų, skirtų prieinamumui užtikrinti, rezultatai. Būsimi veiksmai planuojami vadovaujantis šių vertinimų išvadomis ir nustatomi aiškūs rodikliai, pagal kuriuos bus vertinamos būsimos iniciatyvos.

Aiškūs ir išsamūs prieinamumo standartai padeda užtikrinti, kad įgyvendinant visus miesto statybos projektus vadovaujantis aukštos kokybės projektavimo ir meistriškumo principais būtų pasiektas tinkamas prieinamumo lygis.

Kalbant apie ateitį, nauja 2030 m. Varšuvos strategija turės ilgalaikį poveikį tiek miesto teritoriniam, tiek socialiniam vystymuisi. Pirmenybė teikiama, be kita ko, pagrindinei bei prevencinei sveikatos priežiūrai, geresnei socialinei pagalbai ir viešosioms paslaugoms, įskaitant e. priežiūrą ir e. prieinamumą (IT sistema), skirtoms neįgaliesiems.

Vienas konkretus tikslas – pašalinti likusias architektūrinės kliūtis. Šio tikslo bus siekiama įgyvendinant tokias iniciatyvas, kaip keltuvų įrengimas istorinėse vietose, pavyzdžiui, palei maršrutą *Łazienkowska*, ir viešųjų aikščių rekonstrukcija.

„Varšuva kelerius metus siekė gauti Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimą. Visi sužinojome, kaip turi būti tvarkomas šiuolaikinis metropolis, kad visi jo gyventojai galėtų patogiai gyventi ir dirbti. Mūsų miestui nebūdinga išskirti kokią nors grupę.“

Rafał Trzaskowski, Varšuvos meras

Vyslos upė Varšuvoje

© Shutterstock

Kaip susisiekti su ES

Asmeniškai

Visoje Europos Sąjungoje yra šimtai Europe Direct informacijos centrų. Artimiausio centro adresą rasite svetainėje

europa.eu/european-union/contact_lt

Telefonu arba el. paštu

Europe Direct tarnyba atsakys į jūsų klausimus apie Europos Sąjungą. Su šia tarnyba galite susisiekti:

— nemokamu numeriu: 00 800 6 7 8 9 10 11

(kai kurie operatoriai už šiuos skambučius gali imti mokestį),

— šiuo standartiniu numeriu: +32 22999696 arba

— elektroniniu paštu svetainėje europa.eu/european-union/contact_lt

Kaip rasti informacijos apie ES

Internetas

Informacijos apie Europos Sąjungą visomis oficialiosiomis ES kalbomis galima rasti svetainėje Europa europa.eu/european-union/index_lt

ES leidiniai

Nemokamų ir mokamų ES leidinių galite atsisiųsti arba užsisakyti

publications.europa.eu/lt/publications. Jeigu jums reikia daugiau nemokamų leidinių egzempliorių, kreipkitės į Europe Direct arba į vietos informacijos centrą (žr. europa.eu/european-union/contact_lt).

ES teisė ir susiję dokumentai

Norėdami susipažinti su ES teisine informacija, įskaitant visus ES teisės aktus nuo 1952 m. visomis oficialiosiomis kalbomis, apsilankykite svetainėje EUR-Lex eur-lex.europa.eu

ES atvirieji duomenys

ES atvirųjų duomenų portale (data.europa.eu/euodp/lt) galima susipažinti su ES duomenų rinkiniais. Duomenis galima nemokamai parsisiųsti ir pakartotinai naudoti tiek komerciniais, tiek nekomerciniais tikslais.

Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras, 2020

© Europos Sąjunga, 2020

Pakartotinai naudoti leidžiama nurodžius šaltinį.

Pakartotinio Europos Komisijos dokumentų naudojimo politika
reglamentuojama Sprendimu
2011/833/ES (OL L 330, 2011 12 14, p. 39).

Naudoti ar atgaminti nuotraukas ir kitą medžiagą, kurios autorių
teisės nepriklauso Europos Sąjungai,
galima tik gavus teisių turėtojų leidimą.

Viršelio nuotrauka: © Shutterstock, 2020

Print ISBN 978-92-76-19502-3 doi:10.2767/567266
KE-02-20-422-LT-C

PDF ISBN 978-92-76-19478-1 doi:10.2767/729002
KE-02-20-422-LT-N

■ Europos Sąjungos
leidinių biuras